

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2010-03-03

Närvarande: F.d. regeringsrådet Leif Lindstam, f.d. justitierådet Lars Dahllöf och regeringsrådet Carina Stävberg.

Ett skärpt skadeståndsansvar för vårdnadshavare

Enligt en lagrådsremiss den 11 februari 2010 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Mikael Forsgren.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Enligt lagrådsremissen är föräldrar i dag inte ansvariga för egna barns skadeståndsskyldighet. En vårdnadshavare är dock skyldig att se till att lämpliga åtgärder vidtas i syfte att hindra barnet från att orsaka skada för annan. Den vårdnadshavare som inte uppfyller detta krav kan anses vårdslös och därmed skadeståndsskyldig för skada som barnet orsakar.

I lagrådsremissen föreslås att det i skadeståndslagen införs ett strängare skadeståndsansvar för föräldrar i syfte att tydliggöra att de bär huvudansvaret för sina barn och ungdomar. Bestämmelserna

innebär att en förälder som har vårdnaden om ett barn ska ansvara för vissa typer av skador som barnet orsakar. Ansvaret förutsätter inte att vårdnadshavaren varit vårdslös. Ansvaret ska gälla person- och sakskada och skada genom kränkning som barnet vållar genom brott.

Vårdnadshavarens ansvar ska för varje skadehändelse enligt förslaget vara begränsat till högst en femtedel av prisbasbeloppet och undantagsvis kunna jämkas.

I lagrådsremissen anges att det finns anledning att anta att ett skärpt skadeståndsansvar för föräldrar kan bidra till att på sikt motverka ungdomsbrottsligheten.

Lagrådet kan konstatera att remissinstanserna har olika åsikter i fråga om effekterna av ett skärpt skadeståndsansvar. Flera remissinstanser, däribland Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Åklagarmyndigheten och Sveriges advokatsamfund, ifrågasätter om åtgärden verkligen kan bidra till en minskning av ungdomsbrottsligheten.

Lagrådet ska enligt 8 kap. 18 § tredje stycket regeringsformen granska bl.a. om ett lagförslag är så utformat att lagen kan antas tillgodose angivna syften. Lagrådet ifrågasätter, i likhet med flera av remissinstanserna, om det remitterade lagförslaget kommer att bidra till att på sikt motverka ungdomsbrottsligheten men motsätter sig inte att förslaget genomförs.

Lagrådet har i övrigt ingen erinran mot lagförslaget.